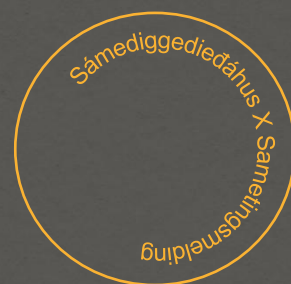

SÁMEDIGGI

SAMETINGETS STRATEGI FOR VOKSENOPPLÆRING

2025

Sametingets strategi for voksenopplæring

Samisk voksenopplæring er viktig i arbeidet med å bevare og styrke samiske språk og kultur, og bidra til kompetanseheving i Sápmi. Fornorskningens konsekvenser har ført til store tap av språk, kultur og samisk urfolkskunnskap som krever betydelig innsats i revitalisering og utvikling av de samiske språkene og samisk kultur. Gjennom en helhetlig strategi vil Sametinget arbeide for å sikre bedre tilrettelegging, økt samarbeid og styrkede rammevilkår for samisk voksenopplæring.

For å sikre reell likeverdighet i voksenopplæringen, er det nødvendig med en nasjonal satsing på samisk voksenopplæring som ivaretar behovene til samer og de samiske samfunnene. Eksisterende tilbud må styrkes og aktører som tilbyr voksenopplæring må gis tilstrekkelige ressurser og handlingsrom til å utvikle og gjennomføre kurs og opplæringstilbud som er relevante for det samiske samfunn.

Mål: Tilgjengelig og tilpasset voksenopplæring i samiske språk og kultur

Strategier:

- Styrke eksisterende opplæringstilbud i samiske språk på ulike nivåer.
- Etablere kurs og utdanningstilbud i områder uten eksisterende tilbud.
- Videreutvikle modulbaserte læreplaner for voksne i samisk språkopplæring for å gjøre voksenopplæring mer fleksibel og tilgjengelig.
- Sikre at opplæringstilbudene blir regelmessige og tilgjengelige i alle samiske språk.
- Øke samarbeid mellom utdanningsinstitusjoner i Norge, Sverige og Finland for felles utvikling av opplæringstilbud.
- Sikre tilgjengelighet for samisk språkopplæring ved å tilpasse opplæringstilbud med digitale løsninger som kan gi fjernundervisning og hybridløsninger. For å sikre et slikt tilbud burde også voksenopplæring i bruk av digitale hjelpemidler gis der det er nødvendig.
- Sikre voksenopplæringstilbud i samisk kulturelle tradisjoner som for eksempel duodji, meahcásteapmi og mattradisjoner.

Mål: Styrke samiske studieforbund som nøkkelinstitusjoner for samisk voksenopplæring

Strategier:

- Styrke samiske studieforbunds rolle i oppfølgingen av sannhet- og forsoningskommisjonens rapport
- Sikre samiske studieforbund gode økonomiske rammer slik at de kan utvikle tilbud tilpasset det samiske samfunnets kompetansebehov.
- Revidere lovverket slik at det er tilpasset samiske studieforbunds samfunnsrolle og særskilte behov i det samiske samfunnet
- Legge til rette for kurs tilpasser lokale behov og med bruk av lokale kunnskapsbærere.

Mål: Styrket samisk kompetanse i arbeidslivet

Strategier:

- Sikre at samisk språk- og kulturkompetanse anerkjennes som formell kompetanse i arbeidslivet.
- Tilrettelegge for etter- og videreutdanning i samisk språk for ansatte i offentlig og privat sektor.
- Opprette flere yrkesrettede utdanningstilbud innen meahcasteapmi, reindrift, fiske og duodji.
- Ta initiativ til utvikling av støtte- og permisjonsordninger for arbeidstakere som tar samisk språkopplæring, inkludert tilrettelegging på arbeidsplasser.
- Samarbeid med eksisterende høyere utdanningsinstitusjoner om utvikling av kortere etter- og videreutdanningsprogrammer.

Mål: Styrke samisk perspektiv og behov i nasjonal voksenopplæringspolitikk

Strategier:

- Jobbe for at samiske behov ivaretas i nasjonale utdannings- og kompetansestrategier.
- Tettere samarbeid mellom kommuner, fylkeskommuner og nasjonale myndigheter for kartlegging av kompetansebehov blant voksne i det samiske samfunnet.
- Inkludere samisk språk, kultur og urfolkskunnskap i det nasjonale voksenopplæringstilbud.
- Vurdere samiske fagskoler og folkehøgskoler som relevante institusjoner for voksenopplæring